

SİRKÜLER
Sayı: 2013/71

İstanbul, 01.03.2013
Ref: 4/71

Konu:

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN SERBEST MESLEK KAZANÇLARINA TABİ MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ REHBERİ YAYINLAMIŞTIR

Gelir İdaresi Başkanlığı'nca hazırlanan ve 2012 yılında serbest meslek kazancı elde eden mükelleflere yönelik olarak hazırlanan Rehberde; serbest meslek faaliyeti ve serbest meslek kazancı, serbest meslek erbabı, serbest meslek kazancının tespiti ve hasılattan indirilecek giderler, serbest meslek kazançlarında vergi tevkifatı, serbest meslek erbabının tutacağı defter, serbest meslek kazançlarının beyanı ve beyanname üzerinde yapılacak indirimlere ilişkin konulara yer verilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan 2012 yılında serbest meslek kazancı elde edenler için vergi rehberine sirkülerimiz ekinde ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Serbest Meslek Kazançları Vergi Rehberi

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

SERBEST MESLEK KAZANÇLARI VERGİ REHBERİ

2013

www.gib.gov.tr

ÜCRETSİZDİR

SERBEST MESLEK KAZANÇLARI VERGİ REHBERİ

2013

ÜCRETSİZDİR

Bu rehber elektronik ortamda
www.gib.gov.tr
internet sayfasından ulaşabilirsiniz

Ayrıntılı bilgi için

Vergi İletişim Merkezinin **(VİMER) 444 0 189** numaralı telefon hattına başvurabilirsiniz

www.gib.gov.tr

Bu rehber, basım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır. Güncel mevzuat bilgilerine ücretsiz olarak ulaşmak için Başkanlığımızın internet sayfası aracılığıyla e-posta bilgilendirme hizmetine abone olabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 160

Şubat 2013

MÜKELLEF HAKLARI BİLDİRGESİ

Bu bildirge, Türk Gelir İdaresinin mükellef odaklı, kaliteli hizmet sunma anlayışı içerisinde, saygılı ve dürüst olma temel ilkesiyle çalışmaya, vergi ödemenin sadece bir yükümlülük değil vatandaş olma ve sorgulama hakkı olduğu bilinciyle kendisinden hizmet alan herkesi memnun etmeye ve sorunları çözmeye olan bağlılığını onaylar.

Bu nedenle;

- Açık, güvenilir, zamanında ve yeterli bilgi ile hizmet vereceğiz.
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde öğrenmek istediğiniz her bilgi için doğru insanlarla temasa geçmeniz konusunda sizleri yönlendireceğiz.
- Vergi konusundaki gelişmeleri sürekli güncellenen internet sayfamızla ve basılı yayınlarla sizlere en kısa zamanda duyuracağız.
- Ücretsiz e-posta sistemimize kaydolmanız durumunda vergisel gelişmeleri kaynağından ve anında öğrenmiş olacaksınız.
- Şahsi ve gizli bilgilerinize saygılıyız. Bu bilgileri Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü haller dışında açıklamayacağız ve kullanmayacağız.
- Vergi ile ilgili yükümlülüklerinizin yerine getirilmesinde sizlere her türlü kolaylığı sağlayacağız.
- Yaptığımız işlemlerde ve gerçekleştirdiğimiz düzenlemelerde vergi kanunlarının adil, hukuksal, tarafsız ve rekabeti koruyucu bir şekilde uygulanmasını esas alacağız.
- Vergi incelemelerinde kanunları doğru, tarafsız ve tutarlı bir şekilde uygulayacağız. İncelemenin her aşamasında sizi bilgilendireceğiz.
- Şikayetlerinizi gerçek kimlik ve iletişim bilgilerinizle iletmeniz halinde, en kısa sürede sonuç ile beraber size döneceğiz.
- Sürekli olarak kendimizi yenileyecek, daha iyi hizmet sunmanın arayışı içinde olacağız.

MİSYONUMUZ

Toplumsal refahın artırılmasına destek sağlamak üzere yeterli geliri adalet, tarafsızlık, verimlilik ilkeleri çerçevesinde toplamak, vergi sisteminin basitleştirilmesi ve uyumun artırılmasına katkıda bulunmak ve mükellefe kaliteli hizmet sunmaktır.

VİZYONUMUZ

Her türlü ekonomik yapı ve aktiviteyi geliştiren, kavrayan; güvenilir, etkin, şeffaf, küresel boyutta öncü ve örnek bir idare olmaktır.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Güvenilirlik

Adalet

Tarafsızlık

Etkinlik (Hız, esneklik ve verimlilik)

Saydamlık

Sorumluluk Bilinci

Çözüm Odaklılık

Yetkinlik

Sürekli Gelişim

Katılımcılık

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	1
2. Serbest Meslek Faaliyeti ve Serbest Meslek Kazancı	1
3. Serbest Meslek Erbabları	2
4. Serbest Meslek Kazancının Tespiti	3
5. Serbest Meslek Kazancının Tespitinde Hasılatтан İndirilecek Giderler	3
6. Serbest Meslek Kazançlarında Vergi Tevkifatı	5
7. Serbest Meslek Erbabının Tutacağı Defter	5
8. Serbest Meslek Erbabının Kullanacağı Belgeler	6
9. İşyeri Kira Ödemelerinin Belgelendirilmesi	7
10. Serbest Meslek Kazançlarında İstisnalar	8
11. Serbest Meslek Kazançlarında Geçici Vergi	9
12. Serbest Meslek Kazançlarının Beyanı ve Beyanname Üzerinde Yapılacak İndirimler	10
12.1. Şahıs Sigorta Primleri ve Bireysel Emeklilik Katkı Payları	10
12.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları	11
12.3. Sakatlık İndirimi	11
12.4. Bağış ve Yardımlar	12
12.4.1. Sınırlı İndirilecekler	12
12.4.2. Sınırsız İndirilecekler	12
12.5. Sponsorluk Harcamaları	13
12.6. Araştırma ve Geliştirme Harcamaları	14
12.7. Doğal Afetler İle İlgili Ayni ve Nakdi Bağışlar	14
12.8. Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar	14
12.9. Türkiye'den Yurtdışı Mukimi Kişi ve Kurumlara Verilen Hizmetler	14

12.10. EXPO 2016 Antalya Ajansına ve Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanuna Göre Kurulan Ajansa Yapılan Her Türlü Nakdî ve Aynı Bağış ve Yardımlar İle Sponsorluk Harcamaları	15
12.11. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar	15
13. Zarar Mahsubu	16
14. Beyannamenin Verilme Zamanı ile Beyannamenin Verileceği Yer	17
15. Verginin Ödenme Zamanı ile Verginin Ödeneceği Yer.....	17
16. Yıllık Beyannameye Eklenecek Belgeler.....	18
17. 2012 Yılı Gelirleri İçin Geçerli Olan Gelir Vergisi Tarifesi	18
18. Serbest Meslek Kazancının Beyanına İlişkin Örnekler	18
19. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin Doldurulmasında Dikkat Edilecek Hususlar	26
Verginizi Ödeyebileceğiniz Anlaşmalı Bankalar	27

1. GİRİŞ

Bu rehber, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından benimsenen mükellef odaklı hizmet anlayışının gereği olarak, serbest meslek faaliyetinde bulunan mükelleflere vergilendirme sürecinde ödev ve yükümlülüklerine ilişkin olarak genel bilgiler vermek amacıyla hazırlanmıştır.

2012 yılında serbest meslek kazancı elde eden mükelleflerin vergilendirilmesine yönelik olarak hazırlanan bu rehberde, serbest meslek kazancının tanımı, özellikleri, tespiti ve serbest meslek kazancından indirilebilecek giderler ile serbest meslek kazancının yıllık beyanname ile beyanına ilişkin örneklere yer verilmiştir.

2. SERBEST MESLEK FAALİYETİ VE SERBEST MESLEK KAZANCI

Serbest meslek faaliyeti, sermayeden çok şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari niteliği olmayan işlerin işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da, serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyetinin bir işverene tabi olarak yapılması halinde, elde edilen gelir ücret geliri olur.

Örnek: Muayenehanesinde hasta kabul eden bir doktorun, ilmi veya mesleki bilgiye ve ihtisasa dayanan bu faaliyeti, serbest meslek faaliyetidir. Ancak, bu doktor ayrıca bir özel hastane işletmekte ise, bu faaliyet ticari faaliyet sayıldığından, elde edilen kazanç “ticari kazanç” olacaktır. Bu kişi yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken doktorluk faaliyetinden elde ettiği kazancı serbest meslek kazancı, özel hastanecilik faaliyetinden elde ettiği kazancı ise ticari kazanç olarak beyan edecektir.

Örnek: Bir şirkette sigortalı olarak çalışan avukatın çalıştığı şirketten elde ettiği gelir ücret, aynı avukatın çalıştığı şirket haricinde üçüncü kişilere ait hukuki işlemleri takip etmek suretiyle elde ettiği kazanç ise serbest meslek kazancı olacaktır.

3. SERBEST MESLEK ERBABLARI

Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır.

Buna göre, kendi nam ve hesabına, mutad meslek halinde faaliyette bulunan; avukat, doktor, diş hekimi, veteriner hekim, mimar, mühendis, müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir, yeminli mali müşavir, danışman, ressam, yazar, bestekar, kimyager, noter serbest öğretmen, artist, menejer, senarist, yönetmen, ebe, sünnetçi, arzuhalci, rehber ve sağlık memuru vb. kişiler, serbest meslek erbabıdır.

Aşağıda yer alan işleri yapanlar da serbest meslek erbabı sayılmaktadırlar.

- Gümrük komisyoncuları, bilumum borsa ajan ve acenteleri, noterler, noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar,
- Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmemekle beraber serbest meslek erbabını bir araya getirerek teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar,
- Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticarî ve meslekî işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçıları,
- Vergi Usul Kanunu'nun 155 inci maddesinde belirtilen şartlardan en az ikisini taşıyan ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi mesleki faaliyette bulunanlar,
- Serbest meslek faaliyetinde bulunan kollektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde komandite ortaklar.

4. SERBEST MESLEK KAZANCININ TESPİTİ

Bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ile diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan (ödenen) giderler indirildikten sonra kalan fark serbest meslek kazancıdır.

Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları da serbest meslek kazancına ilave edilir.

Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde, alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki müspet fark kazançta ilave edilir.

Vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara harcanan para ve ayınlar serbest meslek kazancı sayılmaz.

Serbest meslek erbabı için, nakden tahsil edilmemiş olmasına rağmen, aşağıda belirtilen bazı haller de tahsil olarak kabul edilmektedir.

- Serbest meslek erbabının haberdar olması şartıyla; kendi adına, kamu müessesesine, icra dairesine, bankaya, notere veya postaya para yatırılması tahsil hükmündedir.
- Serbest meslek kazancı olarak doğan alacağın başka bir şahsa temlik veya müşterisine olan borcu ile takası da tahsil hükmündedir.

Biletle girilen yerlerde faaliyette bulunan dar mükellefiyete tabi serbest meslek erbabları diledikleri takdirde, bilet bedelleri tutarından, bu bedellere dahil resimler düşüldükten sonra kalan miktarın yarısı safi kazanç sayılmak suretiyle vergilendirilirler.

5. SERBEST MESLEK KAZANCININ TESPİTİNDE HASILATTAN İNDİRİLECEK GİDERLER

Serbest meslek kazancının tespitinde hasıllattan indirilecek giderler şunlardır:

- Mesleki kazancın elde edilmesi ve devam ettirilmesiyle ilgili genel giderler, ikametgahlarının bir kısmını iş yeri olarak kullananlar, ikametgah için ödedikleri kiranın tamamı ile ısıtma ve aydınlatma gibi diğer giderlerin yarısını indirebilirler.

Örnek: Kira ile oturduğu dairenin bir odasını avukatlık bürosu olarak kullanan bir avukat ödediği 50.000 TL tutarındaki kiranın tamamını; ısıtma, aydınlatma ve su için ödediği 15.000 TL'nin ise yarısı olan 7.500 TL'yi kazancından indirebilecektir.

İş yeri kendi mülkü olanlar kira yerine amortismanı, ikametgâhı kendi mülkü olup bunun bir kısmını işyeri olarak kullananlar amortismanın yarısını gider yazabilirler.

- Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatındaki iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (bu primlerin ve aidatın geri alınmamak üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla) ile demirbaş olarak verilen giyim giderleri.
- Mesleki faaliyetle ilgili seyahat ve ikamet giderleri, (Seyahat maksadının gerektirdiği süre ile sınırlı olmak şartıyla).
- Mesleki faaliyette kullanılan tesisat, demirbaş eşya ve envantere dahil taşıtlar için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar,
- Kiralanan veya envantere dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri, (Taşıt giderlerinden kasıt genel olarak taşıtların tamir, bakım, yakıt gibi giderleridir.)
- Alınan mesleki yayınlar için ödenen bedeller,
- Mesleki faaliyetin ifası için ödenen mal ve hizmet alım bedelleri,
- Serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla emekli sandıklarına ödenen giriş ve emeklilik aidatları ile mesleki teşekküllere ödenen aidatlar,
- Mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen meslek, ilan ve reklam vergileri ile iş yerleriyle ilgili ayni vergi, resim ve harçlar,
- Mesleki faaliyetle ilgili olarak kanun, ilam ve sözleşmeye göre ödenen tazminatlar.

Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile serbest meslek erbabının suçlarından doğan tazminatlar gider olarak indirilemez. Ayrıca Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizleri de gelir vergisi matrahından ve gelir unsurlarından indirilemez.

6. SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA VERGİ TEVKİFATI

Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç) yapılan ödemeler (arızı serbest meslek faaliyeti nedeniyle yapılan ödemeler dahil) esnasında ödemeyi yapanlar tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekir.

Vergi tevkifatı;

- Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde edilen kazançlar istisnasından yararlananlardan %17,
- Diğer serbest meslek kazançlarında %20, oranında yapılmaktadır.

Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara yapılan ödeme esnasında yapılan kesinti bir ön vergileme olup, bu kesinti yıllık beyannamede hesaplanan vergiden mahsup edilecektir. Mahsubu yapılan kesinti tutarı, beyannamede hesaplanan vergiden fazla olduğu takdirde, vergi dairesince mükellefe yazı ile bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine iade edilir.

7. SERBEST MESLEK ERBABININ TUTACAĞI DEFTER

Serbest meslek erbabı “**Serbest Meslek Kazanç Defteri**” tutmak zorundadır. Hekimler diledikleri takdirde, serbest meslek kazanç defterinde yer alması gereken bilgileri protokol defterinde göstermek şartıyla, ayrıca serbest meslek kazanç defteri tutmayabilirler. Noterlerin, noterlik görevini ifa ile mükellef olanların ve borsa acentelerinin resmi defterleri, kazanç defteri yerine geçtiğinden ayrıca serbest meslek kazanç defteri tutmaları gerekmemektedir.

Kollektif, adi komandit ve adi şirketler de mesleki kazançlarını “Serbest meslek kazanç defteri” üzerinden tespit ederler. Bu şirketlerin bilanço esasına göre tuttıkları defterler serbest meslek kazancı defteri yerine geçer.

Serbest meslek kazanç defterine işlemlerin günü gününe kaydedilmesi zorunludur. Serbest meslek kazanç defterinin günü gününe tutulmadığının, kayıt nizamına uyulmadığının tespiti halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 352 nci maddesinin birinci derece usulsüzlüklerle ilgili 6 numaralı bendi uyarınca birinci derece usulsüzlük cezası kesilir. Ayrıca, serbest meslek kazanç defterinin ibrazı için mükelleflere uygun bir mühlet verilmesi üzerine bu süre içerisinde ibraz görevini yerine getirmeyen mükellefler adına mükerrer 355 inci madde uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

8. SERBEST MESLEK ERBABININ KULLANACAĞI BELGELER

Serbest meslek faaliyetinde bulunan serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu düzenlemek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak zorundadır.

Serbest meslek faaliyeti icra eden hekimlerin (diş hekimleri ile veteriner hekimler dahil), işyerlerinde kredi kartı okuyucuları (POS) bulundurmaları ve kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu cihazları kullanmaları zorunluluğu getirilmiş ve bu cihazlarla düzenlenecek POS belgeleri, anılan mükelleflerce yürütülen serbest meslek faaliyetlerinde Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş “Serbest Meslek Makbuzu” olarak kabul edilmiştir.

Bu düzenleme ile kredi kartı okuyucusundan üretilen belgenin belli şartlar dahilinde “**serbest meslek makbuzu**” olarak kabul edilmesi, bu tahsilatlar için ayrıca serbest meslek makbuzu düzenlenmemesi suretiyle yapılan ödemelerde iki ayrı belge düzenlenmemesi, belgenin teke indirilmesi yoluyla hekimlere bir kolaylık tanınmıştır. Ancak anılan mükelleflerin bedelini kredi kartı kullanılmaksızın (nakit, çek, havale vb. olarak) tahsil ettikleri hizmetler için Vergi Usul Kanununa göre serbest meslek makbuzu düzenlemeleri gerekmektedir.

Serbest meslek faaliyeti icra eden hekimler tarafından kredi kartı ile yapılan ödemelerde POS cihazı ile düzenlenecek POS belgeleri üzerinde, mükellef bilgileri, tarih, saat, sıra no, hizmetin cinsi, vergi dahil tutarı vb. bilgileri ile “Bu belge V.U.K. uyarınca serbest meslek makbuzu yerine geçen belge hükmündedir” ibaresi yer alacak, müşteri tarafından talep edilse dahi başkaca bir belge düzenlenmeyecektir.

Ancak, hekim tarafından hastaya verilen hizmetin niteliğinin ayrıca belirtilmesi gereken durumlarda (örneğin aşı hizmeti verilmesi) POS cihazı ile düzenlenecek POS belgesinin yanı sıra serbest meslek makbuzunun da düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

POS belgesi ile beraber serbest meslek makbuzu düzenlenmesi durumunda bu iki belgeden sadece birinin gelir olarak dikkate alınması, bu belgeyi kullanan açısından da her iki belgeye istinaden sadece bir gider kaydı yapılması gerekmektedir.

Pos cihazı bulundurma ve kullanma zorunluluğuna uymayan hekimlerden, POS cihazlarını iş yerlerinde bulundurmayan veya iş yerinde bulundurmamakla beraber gerekli şartları taşımayan cihazları kullandıkları tespit edilenlere, özel usulsüzlük cezası kesilir.

9. İŞYERİ KİRA ÖDEMELERİNİN BELGELENDİRİLMESİ

İşyeri kiralamalarında miktar sınırlaması olmaksızın kira ödemelerinin banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

İşyeri kirasının, müşteriden alınan çek ile ödenmesi durumunda çekin elden kiralayan kişiye ciro edilmesi ve bu kişinin bankadan çeki tahsil etmesi ile tevsik şartı yerine getirilmiş sayılır.

Banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

Getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, serbest meslek erbabları hakkında o yıl için belirlenen özel usulsüzlük cezası miktarından az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5’idir. Bu ceza kiracı ve kiralayana ayrı ayrı uygulanır.

10. SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA İSTİSNALAR

• Telif Hakkı ve İhtira Beratı Kazanç İstisnası:

Telif hakkı kazancı ve ihtira beratı sahiplerinin istisnadan yararlanabilmelerinin şartları aşağıda belirtilmiştir:

- ✓ İstisnadan müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı, mucitlerin kendileri ve kanuni mirasçıları yararlanabilir.
- ✓ Telif konusu olan eserlerin, şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi nitelikte olması gerekir.
- ✓ Eserlerin gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleriyle ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle gelir elde edilmesi gerekir.

Örnek: Yazdığı öyküleri gazeteye satan bir yazarın elde ettiği gelir serbest meslek kazancı olup, istisna kapsamındadır. Fakat bu işin aynı gazetede kadrolu çalışarak yapılması durumunda, bu faaliyet karşılığında alınan bedel ücret olacaktır.

Bir hizmet akdi ile herhangi bir işverene bağlı bulunan kişiler bu hizmet akdinin kapsamı dışında meydana getirdikleri eserlerin satışından, bu eser üzerinde mevcut hakların devir ve temlikinden veya kiraya verilmesinden kazanç elde ederlerse, bu kazançlar da istisnadan yararlanır.

- **Sergi ve Panayır İstisnası**

Dar mükellefiyete tabi (Türkiye’de yerleşmiş olmayan) olanların hükümetin izniyle açılan sergi ve panayırlarda yaptıkları serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden istisna edilmiştir.

11. SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA GEÇİCİ VERGİ

Serbest meslek kazancı elde eden mükellefler cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, üçer aylık dönemler halinde tespit edilecek kazançları üzerinden % 15 oranında geçici vergi öderler.

Noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar bu işlerden sağladıkları kazançlar için geçici vergi ödemezler.

Geçici vergi, takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle serbest meslek kazancı üzerinden hesaplanır. Aynı dönem içinde tevkif edilmiş olan gelir vergisi, hesaplanan geçici vergiden mahsup edilir ve kalan tutar ödenir.

İlgili hesap döneminin üçer aylık dönemlerine ilişkin olarak ödenen geçici vergi yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir. Ödenmeyen geçici vergi tutarı, hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilemez ve terkin edilir. Ancak, terkin edilecek tutar için üçer aylık geçici vergi dönemlerine ait geçici vergi tutarlarının vade tarihinden, yıllık beyannamede mahsup edileceği tarihin başlangıcı olan 1 Mart tarihine kadar gecikme zammı hesaplanır.

Geçmiş dönemlere ait geçici verginin %10’u aşan tutarda eksik beyan edilmesi halinde %10’u aşan kısım için re’sen veya ikmalen geçici vergi tarh edilir. Bu durumda tarh edilecek ek vergi için vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanır. Geçici vergi beyannamesi vermeyen mükellefler için %10’luk yanılma payı uygulanmayacaktır.

%10’luk yanılma payının, beyan edilmesi gereken (beyan edilmiş olan değil) geçici vergi matrahı üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Ayrıca, verilen geçici vergi beyannamesinde matrah beyan etmeyen mükellefler için de beyan edilmesi gereken vergi matrahının %10’u kadar bir yanılma payı söz konusu olacaktır.

Geçici vergi dönemleri aşağıdaki şekildedir.

Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar İçin

DÖNEMLER	BEYAN ZAMANI	ÖDEME ZAMANI
Ocak-Şubat-Mart	14 Mayıs	17 Mayıs
Nisan-Mayıs-Haziran	14 Ağustos	17 Ağustos
Temmuz-Ağustos-Eylül	14 Kasım	17 Kasım
Ekim-Kasım-Aralık	14 Şubat	17 Şubat

İşe Başlama, İşi Bırakma veya Hesap Döneminin Değişmesi

Üç aydan kısa olan vergilendirme dönemlerinde;

- İşe başlanılan tarihin içinde bulunduğu dönemin sonuna kadar olan süre,
- İşin bırakıldığı tarihe kadar olan süre,
- Yeni hesap döneminin başladığı tarihe kadar olan süre, ayrı bir vergilendirme dönemi sayılır.

12. SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ BEYANI VE BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

Serbest meslek erbabları, kazanç temin etmemiş olsalar bile yıllık beyanname vermek zorundadırlar.

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ilişkin indirimler Gelir Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilmiştir. Gelir vergisi beyannamesinde aşağıda belirtilen indirimlerin yapılabilmesi için; yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

Serbest meslek kazancından indirim konusu yapılabilecek hususlar şunlardır.

12.1. Şahıs Sigorta Primleri ve Bireysel Emeklilik Katkı Payları

Yıllık beyanname veren mükellefler, vergi matrahlarının tespitinde bireysel emeklilik sistemine ödedikleri katkı payının beyan edilen gelirin

% 10'una kadar olan kısmını gelir vergisi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapabileceklerdir. Bireysel emeklilik dışında kalan şahıs sigortaları için ödediği prim ise beyan edilen gelirin %5'ine kadar olan kısmı matrahından indirim konusu yapılabilmektedir. İndirim konusu yapılacak tutarın beyan edilen gelirin %5'ine kadar yıllık gelir vergisi matrahından indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar alınacaktır.

Bireysel emeklilik sistemi kapsamında şahıs sigortaları için ödediği katkı priminde olması halinde matrahından indirim konusu yapılabilmektedir. Beyan edilen gelirin %5'ine kadar olan yıllık gelir vergisi matrahından indirimleri için %5 oranındaki sınıra kadar olacaktır. İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkı paylarının toplamı, asgari ücretin brüt yıllık tutarını aşamaz (2012 yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı 10.962 TL'dir).

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ

12.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları

Aşağıda belirtilen şekilde yapılan eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması şartıyla yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilir:

- ✓ Eğitim ve sağlık harcamaları Türkiye'de yapılmalıdır.
- ✓ Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmelidir.
- ✓ Söz konusu harcamalar mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olmalıdır.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplamasında beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar esas alınacaktır.

12.3. Sakatlık İndirimi

Gelir Vergisi Kanununa göre serbest meslek faaliyetinde bulunan mükelleflerden çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunanlar birinci derece sakat, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunanlar ikinci derece sakat, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunanlar ise üçüncü derece

sakat sayılır ve beyan edilen gelirlerine aşağıda belirtilen aylık sakatlık indirimi tutarları göz önüne alınarak hesaplanan yıllık indirim uygulanır. (Bu indirimden bakmakla yükümlü olduğu özürülü kişi bulunan serbest meslek erbabı da yararlanır.),

2012 Yılı için belirlenen aylık sakatlık indirimi tutarları:

- Birinci derece sakatlar için 770 TL,
- İkinci derece sakatlar için 380 TL,
- Üçüncü derece sakatlar için 180 TL.

12.4. Bağış ve Yardımlar

12.4.1. Sınırlı İndirilecekler

Gelir vergisi mükellefleri, genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki illerde zikredilen kurum/kuruluş, dernek veya vakıflara yapılan bağış ve yardımların yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yaptıkları bağış ve yardımları yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerinden indirim konusu yapabilirler.

12.4.2. Sınırsız İndirilecekler

a) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve

yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirilebilecektir.

Okul, sağlık tesisi öğrenci yurdu ve diğer tesisler ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılan ibadethane ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin yapımı veya bu tesislerin faaliyetlerine devam edebilmeleri için yapılan bağış ve yardımların (harcamaların) herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın vergi matrahının tespitinde dikkate alınabilmesi için bu bağış ve yardımların genel bütçeye dahil daireler, özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köylere yapılması gerekmektedir. Ayrıca, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılan ibadethaneler ve/veya Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası veya faaliyetine devam etmesine yönelik yapılan bağış ve yardımların; anılan amaçlarla kurulmuş bulunan vakıf veya derneklere de yapılması mümkündür.

b) Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin tamamı beyan edilecek gelirden indirilebilecektir.

c) Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen çalışmalara ilişkin harcamalar ile bu amaçla yapılan her türlü bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirim konusu yapılabilecektir.

12.5. Sponsorluk Harcamaları

3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için %50'si yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılabilecektir.

12.6. Araştırma ve Geliştirme Harcamaları

Ar-Ge indirimi Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Gelir Vergisi Kanununa göre, mükelleflerin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge İndirimi" olarak yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilebilecek, Ar-Ge faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden ve tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmayan amortisman tabii iktisadi kıymetler için hesaplanan amortisman tutarlarından verilen paylar üzerinden Ar-Ge indirimi hesaplanmayacaktır.

12.7. Doğal Afetler İle İlgili Aynı ve Nakdi Bağışlar

Bakanlar Kurulunca yardım kararı alınan doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığıyla makbuz karşılığı yapılan aynı veya nakdi bağışların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

12.8. Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar

İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

12.9. Türkiye'den Yurtdışı Mukimi Kişi ve Kurumlara Verilen Hizmetler

Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si indirim konusu yapılabilecektir.

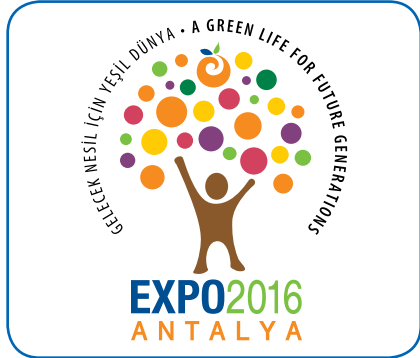
İndirim kapsamında kabul edilen faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde, indirim uygulanacak kazançla ilişkin hasılat, gider ve maliyet unsurlarının ayrı olarak tespit edilmesi esastır.

Gider ve maliyet unsurlarının ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespitinin mümkün olmadığı hallerde ise müşterek genel giderler, bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan hasılatın toplam hasılatı oranı esas alınarak dağıtılacaktır.

12.10. EXPO 2016 Antalya Ajansına ve Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanuna Göre Kurulan Ajansa Yapılan Her Türlü Nakdî ve Aynı Bağış ve Yardımlar İle Sponsorluk Harcamaları

6358 sayılı EXPO 2016 Antalya Kanunu uyarınca ajansa yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı; gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilir.

Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanuna göre kurulan Ajansa yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı; gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilir.

12.11. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar

Diğer Kanunlara göre tamamı indirilecek bağış ve yardımlardan bazılarında aşağıda yer verilmiştir:

- Umumi hayata müessir afetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara ilişkin 7269 sayılı Kanuna göre oluşturulan fona yapılan nakdi bağışların tümü ile milli yardım komiteleri veya mahalli yardım komitelerine makbuz karşılığı yapılan aynı/nakdi bağışlar,

- b) 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa göre üniversitelere ve Yüksek Teknoloji Enstitüsüne makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışlar ile vakıf üniversitelerine yapılan bağış ve yardımlar,
- c) 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa göre yapılan bağış ve yardımlar,
- d) 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Kuruluşu Hakkındaki Kanuna göre yapılan nakdi bağışlar,
- e) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununa göre yapılan ayni ve nakdi bağışlar,
- f) 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununa göre yapılan ayni ve nakdi bağışlar,
- g) 3388 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Kanununa göre yapılan ayni/nakdi bağışlar,
- h) 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanununa göre yapılan ayni/nakdi bağışlar,
- i) 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesine göre ilköğretim kurumlarına yapılan nakdi bağışlar,

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınır.

13. ZARAR MAHSUBU

Gelir kaynaklarının bir kısmında oluşan zararlar, diğer kaynakların kazanç ve iratlarından mahsup edilebilir.

Ayrıca, geçmiş yıllarda oluşan ve mahsup edilemeyen zararların cari yıl kazançlarından mahsubu mümkündür. Bu mahsup neticesinde kapatılmayan zarar kısmı, müteakip yılların gelirinden indirilir. Arka arkaya 5 yıl içinde mahsup edilmeyen zarar bakiyesi takip eden yıllara devredilemez.

Envantere dahil olmayan gayrimenkullerin satışından doğan zararların mahsubu mümkün değildir.

14. BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI İLE BEYANNAMENİN VERİLECEĞİ YER

- Serbest meslek faaliyetinde bulunan gerçek kişiler kar veya zararlarını Yıllık Gelir Vergisi Beynamesi ile beyan eder ve bu beyannamelerini bağlı buldukları vergi dairesine verirler.
- 2012 yılında faaliyette bulunan ve serbest meslek kazancı elde eden mükellefler, bu dönemde elde ettikleri serbest meslek kazançlarını/zararlarını 2013 yılının Mart ayının başından 25'inci (yirmi beşinci) günü akşamına kadar (1 Mart – 25 Mart) beyan etmeleri gerekmektedir.

Tam otomasyona geçen vergi dairesi mükellefleri Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dahilinde beyannamelerini elektronik ortamda vereceklerdir.

Elektronik ortamda beyanname verecek olan mükellefler beyannamelerini, <https://ebeyanname.gib.gov.tr> adresinde yer alan kılavuza uygun olarak dolduracaklardır.

Beyanname normal (adi) posta ile veya özel dağıtım şirketleri aracılığıyla gönderilirse, vergi dairesine ulaştığı tarih beyannamenin verildiği tarih olarak kabul edilecektir.

Eğer, beyanname taahhütlü posta ile gönderilirse, postaya verilmiş tarihi beyannamenin verildiği tarih olarak kabul edilecektir.

15. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI İLE VERGİNİN ÖDENECEĞİ YER

Beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisi, 2013 yılının Mart ve Temmuz aylarında iki eşit taksitle ödenecektir. Hesaplanan vergi, bağlı bulunan vergi dairesinin bildirilmesi şartı ile herhangi bir vergi dairesine ödenebileceği gibi vergi tahsiline yetkili banka şubelerine de ödenebilecektir.

16. YILLIK BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER

Serbest meslek faaliyetinde bulunan mükellefler, “Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi-1001 A” ile “Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Eki”ni dolduracaktır. Anılan ekte yer alan “Serbest Meslek Kazançlarına İlişkin Bildirimi” tablosu ve “Performans Derecelendirme Bildirimi” dolduracak, diğer gelirlerin de bulunması halinde ilgili diğer kazançlara ait tablolar da doldurulacaktır.

Ayrıca beyannameye;

- Kesinti yoluyla ödenen vergilere ilişkin belgeler (beyannameye gösterilen gelire dahil kazançlardan kesilen vergi varsa)
- Yabancı ülkelerde ödenen vergi varsa, ödenen bu vergilere ilişkin belgeler beyannameye eklenecektir.

17. 2012 YILI GELİRLERİ İÇİN GEÇERLİ OLAN GELİR VERGİSİ TARİFESİ

10.000 TL'ye kadar	% 15
25.000 TL'nin 10.000 TL'si için 1.500 TL, fazlası	% 20
58.000 TL'nin 25.000 TL'si için 4.500 TL, (ücret gelirlerinde 88.000 TL'nin 25.000 TL'si için 4.500 TL), fazlası	% 27
58.000 TL'den fazlasının 58.000 TL'si için 13.410 TL, (ücret gelirlerinde 88.000 TL'den fazlasının 88.000 TL'si için 21.510 TL), fazlası	% 35

18. SERBEST MESLEK KAZANCININ BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

ÖRNEK 1: Mimar Bay (A)'nın 2012 yılında elde ettiği serbest meslek kazancı 35.000 TL'dir. Kesinti suretiyle vergilendirilmiş işyeri kira geliri ise 15.000 TL'dir.

Mükellef, serbest meslek kazancından dolayı Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi verecektir.

Serbest meslek kazancı ile tevkifata tabi işyeri kira geliri tutarının toplamı olan (35.000 + 15.000=) 50.000 TL, 25.000 TL'lik beyan sınırını aştığından, işyeri kira geliri de beyannameye dahil edilecektir.

Bay (A)'nın 2012 yılı kazancı üzerinden hesaplanan gelir vergisi aşağıdaki gibi olacaktır.

Serbest Meslek Kazancı	35.000 TL
İşyeri Kira Geliri (Brüt)	15.000 TL
Gelir Vergisi Matrahı	50.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	11.250 TL

* Örnekte giderler dikkate alınmamıştır.

ÖRNEK 2: Diş hekimi Bay (B), özel olarak kendi muayehanesini işletmektedir.

Bay (B) 2012 yılında;

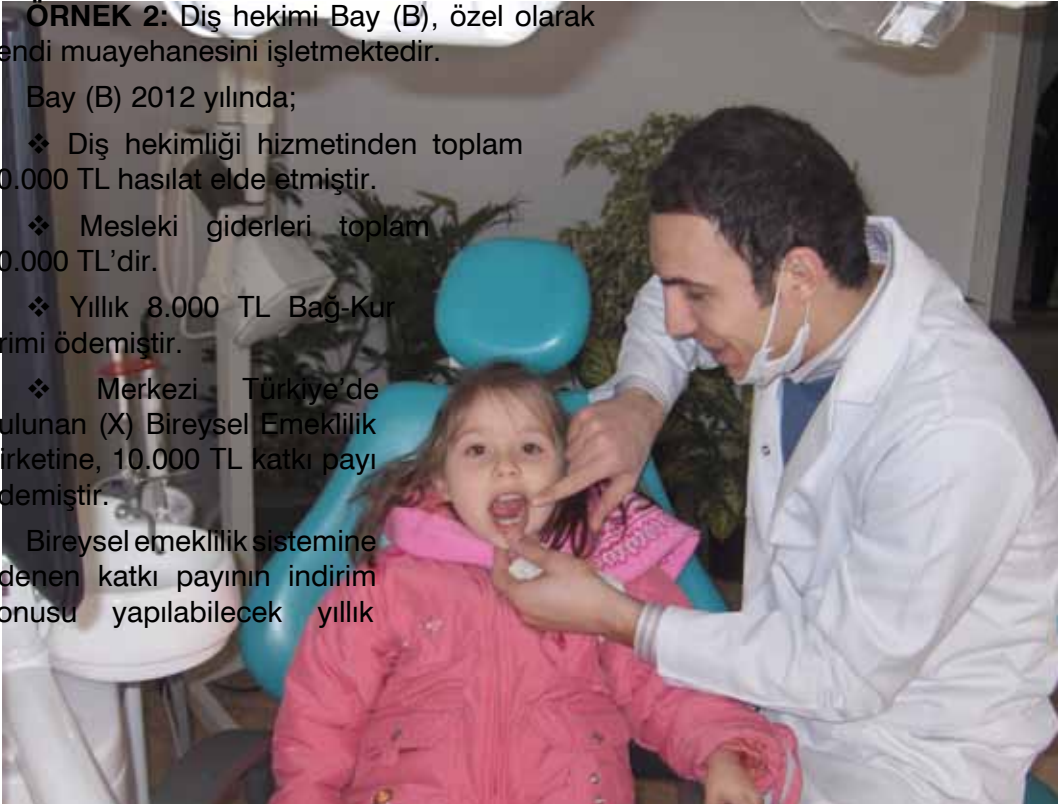
❖ Diş hekimliği hizmetinden toplam 80.000 TL hasılat elde etmiştir.

❖ Mesleki giderleri toplam 30.000 TL'dir.

❖ Yıllık 8.000 TL Bağ-Kur primi ödemiştir.

❖ Merkezi Türkiye'de bulunan (X) Bireysel Emeklilik Şirketine, 10.000 TL katkı payı ödemiştir.

Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payının indirim konusu yapılabilecek yıllık

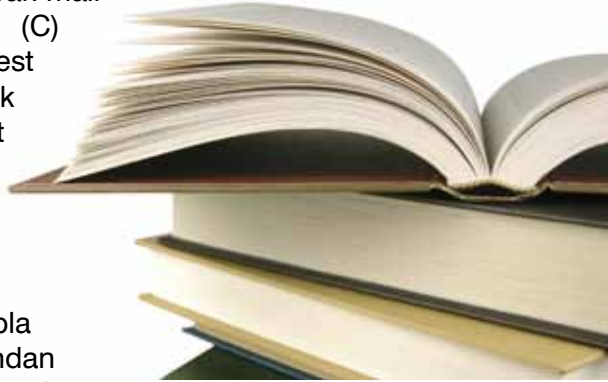

toplam tutarı, beyan edilen gelirin (Yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar) %10'u ($42.000 \times \%10$) olan 4.200 TL'dir. Bu tutar da 2012 yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan 10.962 TL'yi aşmadığından indirim konusu yapılacak tutar 4.200 TL'dir. Bay (B)'nin 2012 yılı kazancı üzerinden hesaplanan gelir vergisi aşağıdaki gibi olacaktır:

Toplam Hasılat	80.000 TL
Toplam Mesleki Giderler	30.000 TL
Bağ-Kur Primi	8.000 TL
Beyan Edilecek Serbest Meslek Kazancı ($80.000 - 38.000 =$)	42.000 TL
Bireysel Emeklilik Katkı Payı	4.200 TL
Gelir Vergisi Matrahı ($42.000 - 4.200 =$)	37.800 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	7.956 TL

ÖRNEK 3: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Bayan (C), bağımsız olarak mali müşavirlik yapmaktadır. Bayan (C) 2012 yılında vermiş olduğu serbest muhasebeci mali müşavirlik hizmetinden 40.000 TL hasılat elde etmiştir. Bayan (C)'nin faaliyeti ile ilgili olarak yapmış olduğu genel gider tutarı ise 15.000 TL'dir.

Bayan (C), yazmış olduğu kitapla ilgili olarak bir yayının kuruluşundan 25.000 TL telif kazancı elde etmiş olup, telif kazancı üzerinden yıl içinde 4.250 TL tevkifat yapılmıştır. Mükellefin serbest meslek kazancı ile ilgili olarak gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi Hasılat Toplamı	40.000 TL
İndirilecek Giderler toplamı	15.000 TL
Safi Kazanç Tutarı (40.000-15.000=)	25.000 TL
Vergiye Tabi Gelir	25.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	4.500 TL

Bayan (C)'nin elde etmiş olduğu 25.000 TL tutarındaki telif kazancı GVK'nın 18 inci maddesine göre gelir vergisinden istisna olduğundan beyan edilmeyecek ve yıl içinde yapılan tevkifat nihai vergi olacaktır.

ÖRNEK 4: Serbest meslek erbabı Bayan (E)'nin 2012 yılında 50.000 TL gayrisafi hasılatı, 10.000 TL de indirilecek gideri bulunmaktadır. Ödevli bakmakla yükümlü bulunduğu çocuğu için 1. Dereceden sakatlık indiriminden yararlanmakta olup, ayrıca yıl içinde 6.000 TL Bağ-Kur primi ödemiştir. Bu verilere göre beyan edilecek serbest meslek kazancı şöyle olacaktır.

Serbest Meslek Kazancı	50.000 TL
İndirilecek giderler	10.000 TL
Safi Kazanç (50.000 - 10.000=)	40.000 TL
Bağ-Kur primi	6.000 TL
Sakatlık indirimi tutarı (2012 yılı için yıllık (770X12=)	9.240 TL
Gelir Vergisi Matrahı (40.000-(6.000+9.240=)	24.760 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	4.452 TL

ÖRNEK 5: Avukat Bayan (F)'nin 2012 yılında elde ettiği kazanç ve iratlar şöyledir.

Serbest Meslek Kazancı	60.000 TL
İşyeri kira geliri (tevkifata tabi tutulmuş)	10.000 TL
Alacak faizi	1.200 TL
Beyan edilecek gelir toplamı	70.000 TL

Bayan (F), 60.000 TL serbest meslek kazancı için mutlaka yıllık gelir vergisi beyannamesi verecektir. Serbest meslek kazancı ile brüt işyeri kira gelirinin toplamı olan (60.000+10.000=) 70.000 TL, 2012 yılı beyanname verme sınırı olan 25.000 TL'yi aştığından yıllık gelir vergisi beyannamesine işyeri kira geliri de dahil edilecektir. Tevkifatsız

olan alacak faizi ise, GVK'nın 86/1-d'ye göre 2012 yılı için 1.290 TL beyan sınırını aşmadığından, verilecek beyannameye dahil edilmeyecektir.

Yukarıdaki sayısal örneklerde beyannameye dahil edilen kazanç ve iratlarla ilgili olarak yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin bulunması halinde, söz konusu tutar hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Ekte yer alan beyannamenin doldurulmasında 2 no'lu örnek esas alınmıştır.

01

YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİ

YERLEŞİM ADRESİ: **1001A**

YERİ: **KEŞİŞEN**

YERİ: **ANKARA**

YERİ: **2012**

YERİ: **10550063517**

YERİ: **5160523421**

02

VERGİ BELGELERİ

Miktar: **37500**

Miktar: **37500**

Miktar: **7556**

Miktar: **37500**

Miktar: **7556**

TABLO - 1 MÜKELLEFLERİN KİMLİK VE ADRES BİLGİLERİ

1	Ad Soyad	AYDIN
2	Ad Soyad	MEHALET
3	Ad Soyad	CELAL
4	Ad Soyad	FATMA
5	Ad Soyad	GORDA
6	Ad Soyad	FATMA
7	Ad Soyad	YENİ YAHYALAR
8	Ad Soyad	ATATÜRK
9	Ad Soyad	KOŞUKENANLARA
10	Ad Soyad	312 2569174
11	Ad Soyad	312 3561314

TABLO - 2 GELİR BİLGİLERİ

GELİR BİLGİLERİ		ZARAR	KAR
		(Eksiklik)	(Fazla Gelir)
1	Zarar Kazançları		
2	Zarar Kazançları		
3	Zarar Kazançları		
4	Zarar Kazançları		
5	Zarar Kazançları		
6	Zarar Kazançları		
7	Zarar Kazançları		
8	Zarar Kazançları		
9	Zarar Kazançları		
10	Zarar Kazançları		
11	Zarar Kazançları		
12	Zarar Kazançları		
13	Zarar Kazançları		
14	Zarar Kazançları		
15	Zarar Kazançları		
16	Zarar Kazançları		
17	Zarar Kazançları		
18	Zarar Kazançları		
19	Zarar Kazançları		
20	Zarar Kazançları		
21	Zarar Kazançları		
22	Zarar Kazançları		
23	Zarar Kazançları		
24	Zarar Kazançları		
25	Zarar Kazançları		
26	Zarar Kazançları		
27	Zarar Kazançları		
28	Zarar Kazançları		
29	Zarar Kazançları		
30	Zarar Kazançları		
31	Zarar Kazançları		
32	Zarar Kazançları		
33	Zarar Kazançları		
34	Zarar Kazançları		
35	Zarar Kazançları		
36	Zarar Kazançları		
37	Zarar Kazançları		
38	Zarar Kazançları		
39	Zarar Kazançları		
40	Zarar Kazançları		
41	Zarar Kazançları		
42	Zarar Kazançları		
43	Zarar Kazançları		
44	Zarar Kazançları		
45	Zarar Kazançları		
46	Zarar Kazançları		
47	Zarar Kazançları		
48	Zarar Kazançları		
49	Zarar Kazançları		
50	Zarar Kazançları		
51	Zarar Kazançları		
52	Zarar Kazançları		
53	Zarar Kazançları		
54	Zarar Kazançları		
55	Zarar Kazançları		
56	Zarar Kazançları		
57	Zarar Kazançları		
58	Zarar Kazançları		
59	Zarar Kazançları		
60	Zarar Kazançları		
61	Zarar Kazançları		
62	Zarar Kazançları		
63	Zarar Kazançları		
64	Zarar Kazançları		
65	Zarar Kazançları		
66	Zarar Kazançları		
67	Zarar Kazançları		
68	Zarar Kazançları		
69	Zarar Kazançları		
70	Zarar Kazançları		
71	Zarar Kazançları		
72	Zarar Kazançları		
73	Zarar Kazançları		
74	Zarar Kazançları		
75	Zarar Kazançları		
76	Zarar Kazançları		
77	Zarar Kazançları		
78	Zarar Kazançları		
79	Zarar Kazançları		
80	Zarar Kazançları		
81	Zarar Kazançları		
82	Zarar Kazançları		
83	Zarar Kazançları		
84	Zarar Kazançları		
85	Zarar Kazançları		
86	Zarar Kazançları		
87	Zarar Kazançları		
88	Zarar Kazançları		
89	Zarar Kazançları		
90	Zarar Kazançları		
91	Zarar Kazançları		
92	Zarar Kazançları		
93	Zarar Kazançları		
94	Zarar Kazançları		
95	Zarar Kazançları		
96	Zarar Kazançları		
97	Zarar Kazançları		
98	Zarar Kazançları		
99	Zarar Kazançları		
100	Zarar Kazançları		

19. YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİNİN DOLDURULMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Beyanname;

- Bir örnek doldurulacaktır.
- Mavi veya siyah tükenmez kalem kullanılarak BÜYÜK MATBAA HARFLERİ ile doldurulacaktır.
- Her kutuya bir harf veya rakam yazılacaktır.
- Okunaklı bir şekilde silinti ve kazıntı yapılmadan düzenlenmesine özen gösterilecektir.
- Rakamlar arasına herhangi bir işaret konulmayacaktır.
- Sayısal ifadeler Romen rakamı ile yazılmayacaktır.
- Alfabetik karakterler sola, sayısal karakterler sağa yanaşık olarak yazılacaktır.
- Kelimeler arasında bir karakter boşluk bırakılacaktır.
- Noktalama işaretinden sonra boşluk bırakılmayacaktır.
- 1 - 4 No'lu alanlara kimlik bilgileri, nüfus cüzdanında yazılı olduğu şekilde ve kısaltmadan aynen yazılacaktır. Kimlik bilgilerinin ayrılan alana sığmaması durumunda, isimler sığıldığı kadarıyla yazılacaktır.
- 6 No'lu uyruğu alanına, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlar T.C. rumuzunu, başka ülke tabiiyetinde olanlar ise, ülkelerinin Uluslararası Trafik Kodunu yazacaklardır.
- 7 No'lu alanda doğum tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilecektir.
- 9 No'lu mesleği alanına, mükellefin esas uğraş konusu yazılacaktır.
- Birden fazla meslekle uğraş söz konusu ise ağırlıklı olan yazılacaktır.
- 11 - 12 No'lu adres alanına mahalle, cadde / sokak bilgileri yazılacak ve POSTA KODU muhakkak belirtilecektir. Adres bilgileri açık bir şekilde alanlara sığıyorsa kısaltma yapmadan yazılacaktır. Alanlara sığmaması halinde anlaşılır kısaltmalar yapılabilir.
- 14 No'lu alana varsa telefon numarası alan kodu ile birlikte yazılacaktır.

VERGİNİZİ ÖDEYEBİLECEĞİNİZ ANLAŞMALI BANKALAR (*)

AKBANK T.A.Ş.

AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş.

ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.

ALTERNATİFBANK A.Ş.

ANADOLUBANK A.Ş.

ASYA KATILIM BANKASI A.Ş.

CITIBANK A.Ş.

DENİZBANK A.Ş.

EUROBANK TEKFEN A.Ş.

FİNANSBANK A.Ş.

HSBC BANK A.Ş.

ING BANK A.Ş.

KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.

ŞEKERBANK T.A.Ş.

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.

TEKSTİLBANK A.Ş.

TURKISHBANK A.Ş.

TURKLAND BANK A.Ş.

TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

T.C. POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (PTT) **

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.

YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.

* Vadesi geçmiş vergi borçlarının (Motorlu Taşıtlar Vergisi, Trafik İdari Para Cezası, Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisi (Tescile Tabi Olanlar) hariç olmak üzere) bankalar aracılığı ile ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

** PTT işyerlerinde sadece Trafik İdari Para Cezası, Geçiş Ücreti ve İdari Para Cezası tahsilatı yapılmaktadır.

Vergi ile ilgili
konularda
size nasıl
yardımcı
olabilirim?

VERGİ İLETİŞİM MERKEZİ
444 0 189

gi GELİR İDARESİ
BAŞKANLIĞI

Sosyal Medyada

f **t** **g+** **You Tube**

f Facebook (<http://www.facebook.com/gibsosyalmedya/>)
t Twitter (<http://twitter.com/gibsosyalmedya/>)
g+ Google+ (<https://plus.google.com/114656691576100680266/>)
You Tube YouTube (<http://www.youtube.com/gibsosyalmedya/>)

<http://sosyal.gib.gov.tr>